

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XVIII. Hoe de Aucteur van dese Historie, deur beloste totte heylighe Martelaeren van een periculeuse sieckte ghenesen is.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

CAPITTEL XVIII.

Hoe de Aucteur van dese Historie, deur belofte totte heylighe Martelaeren van een periculeuse sieckte ghenesen is.

Hier soude ick het eynde vande historie ghemaeckt hebben / ten ware gheweest dat de aen-ghenaeme ghedenckenisse van een groot wel-daedt / deur de verdiensten der Martelaeren my ghegunt / belett ende verboden hadde de vermoepde penne hier stille te staen. Want ick en magh de saecke niet langher verswijghen / maer moet / naer volghende des Engels vermaeninghe / met den heylighen Tobias gebenedijden den Godt des hemels / Tob. 12. ende deur alle die leuende zijn hem belijden / want hy heeft met my sijn barmhertigheydt ghedaen. Want deur-waer gelijck heerlijck zijn de bouen-verhaelde wercken van patientie ende sterckheydt des gheloofs die in de sterfelijcke lichaemen ghebeurt zijn: al-soo achte ick doock seer glozieus ende heerlijck / te openbaeren / te belijden ende te vercondigen dus-danighe crachtige wel-daeden naer hun doot ons ghetoont / alle welke dinghen Godt in ende deur sijn Martelaers al-soo is werckende / dat hy in alles moet worden gheglorificeert. Het is gheleden vijf-en-twintigh iaeren / dat ick bevanghen ben gheweest met een langhsame ende gheduerighe sieckte. De specie vande sieckte was seer twijfelachtigh / ende den medecijns selue doock onbekent. Ick gingh besoecken / ter wijlen dat ick noch sterck ghenoech was / de ghedenckenisse vande maghet ende moeder Godts / eerst te Halle / daer naer te Sieure / beyde wesende steden inden lande van Henegouw / seer cleyn ende verwozpen all-men aen-siet het be-

grijp bande mueren / oft de menighthe ende rijkdom
 van bozghers : maer deur de besoekinghe der pel-
 grims ende menigh - vuldighe miraculen al-daer
 deur het aen-roepen bande heylighe maghet Maria
 gheschiedt / tot den dagh van heden ouer al seer ver-
 maert . Ende nochtans en heeft het de Goddelijke
 goedthepdt (de welcke werckt naer de belieste vā sij-
 nen verbozghenen raedt daer en als sy wilt) all-doen
 noch niet beliest mijne vol-herdige quelende sieckte
 te ghenesen : t'zij om mijner sonden wille / oft om
 dat Godt het remedie heeft willen op-houden / om
 hier in oock de glozie van sijne nieuwe Martelaeren
 te verclaeren . Onder-tusschen nam de sieckte hae-
 ren wasdom / soo dat de medecyns gheen hope
 meer en hadden / ende ick hadde nu mijn huys bes-
 schickt als oft ick steruen soude . Totte swaerig-
 heydt bande sieckte viel oock by den onbequaemsten
 tijdt des iaers ende de quade gesteltenisse des lochts :
 daer-en-bouen groote in-wendige pijnen / daer me-
 de ick nacht noch dagh connende gherusten deere-
 lijcken ghequelt was . Ten lesten inden uptersten
 noodt zijnde / naer dat ick te vergheefs gheproeft
 hadde alle menschelijcke onder-standt / hebben mij-
 ne aller-liefste vzienden gheraden / dat ick Gode sou-
 de een belofte doen ter plaetsen daer de nieuwe Mar-
 telaers gepassiet zijn / te vol-bzenghen all-men eerst
 derwaerts soude moghen vzelijck reysen . Dese
 waren mijn twee lieue ende godt-vzuchtighe vroe-
 ders / Rutgert en Adriaen : waer van de tweede een
 Religieus ende Pziester vande witte Orden zijnde /
 naer-der-hadt niet sonder grooten lof Pzior is ghe-
 weest inde Abdiye van S. Michiels tot Antwerpen /
 die oock ouer-lange van hier tot een beter leuen ge-
 roepen is . Dese hebben den raedt van al-sulcke ghes-
 lofte daer-om seer gordt gheponden / om dat sy ghes-
 pach-

bachtigh waren dat onse moeder de suster van Va-
 ter Nicolaes den Martelaer op eenen tijdt deur een
 gheweldighe sieckte gheromen zijnde tot het upter-
 ste perijckel van te steruen / haere vol-comene ghe-
 sondtheydt vercregen hadde deur een belofte by ou-
 sen vader gedaen van te besoeken de memorie van
 de Martelaer S. Adriaen in Vlaenderen / soo dat sy
 noch thien iaeren daer naer gheleeft heeft. Teghen
 dit aen-gheuen van mijn broeders weder-stondt ick
 een wijle tijds / om dat ick duchtete met redene be-
 schuldicht te worden van onnutte vzeese / oft dat
 ick deur begeerte van langher te leuen Godt mijnen
 sichter soude moghen vergrammen (veur wiens
 vier-schaere ick ter-stondt meynde te moeten comē)
 waer't saecke dat ick naer dat wy eēs oft twee-mael
 de by-standt der Heyligē hadden aen-geroepen / noch
 wilde onrustelijck bliuen sozgh-buldigh wesen
 veur mijn lichaemelijcke ghesondtheydt. Nochtans
 ben ick verwonnen gheweest deur de instantie van
 mijn lieue broeders / ende t'is gheschiedt ghelijck sy
 begheerden. Veur mijn ghesondtheydt hebbe ick
 Gode een belofte ghedaen tot de heylighe Marte-
 laers / die wy niet en twyfelden Godts vzienden te
 wesen / ende met hem nu te regneren inden hemel.
 Wat wille ick vele woorden maecken? van dien
 daghe af heeft de sieckte die my soo swaerlijck ende
 soo langhen tijdt bevanghen hadde / beginnen af te
 gaen / ende hebbe mijn nacht-ruste ende appetijt
 weder-om ghecreghen : al-soo dat sy alle te samen
 seer verwondert waren / wiens hulpe oft troost ick
 ghebruyckt hadde / ende bouen al de medecijs / die
 my beleden dat dese subyte veranderinghe vande
 sieckte gheschiedt was sonder heur-liever conste oft
 practijcke / en niet sonder schijn van een groot mira-
 kel / by-sonder in dien tijdt des iaers. Want het
 was

was inden herft / die deur de onghestapelde ende
 op-roerighe ghesteltenisse des lochts den siecken al-
 tijdt seer contrarie is. Deur-waer dese ghetupghe-
 nisse der medecijns (onder welcke de eene ende prin-
 cipaelste was meester Jan Viringus een verbaren
 doctoor inde medecijnen / en nu een Priester Godts
 ende Canonick vā Utrecht) achtede ick dies te meer /
 om dat ghemeynelijck de siechte medecijns / op dat
 sy te experter gheacht moghten worden / de haeste
 ende veur-spoedighe ghenclinghe der sieckten gheer-
 ne hen-lieder conste toe-schryuen / maer de traeghe
 oft qualijck-luckende cure worpen op eenige andere
 oorzaccken: als te weten som-tijds op de ommatig-
 hepdt vanden siecken / som-tijds op eenighe ver-
 borghene toouergien / som-tijds oock op eenighe
 Heylighen die vergramt zijn / ende al-soo aue-recht
 toe-schryuen den Heylighen het qualijck lucken / en-
 de hen seluen het wel lucken. Dan weder dat dit
 gheschiedt is bouen den loop der naturen / ghelijck't
 ghebeurt in de dinghen die wy eyghentlijck miracu-
 len noemen / oft dat Godt de naturelijcke dinghen
 al-soo ghenadighlijck heeft gheschickt / ghelijck ghe-
 meynelijck inde tijdelijcke wel-daeden ghebeurt / die
 deur de gebeden van goede menschen verleent wor-
 den (want t'en is niet gheseght dat-men al-tijdt
 mirakel epscht / als men bidt veur de gesondthepdt
 der sieckē) emmers ick hebbe vzijelijck al-sulcke on-
 verwachte verdzijuinge der sieckte derren toe-schry-
 uen den verdiensten der Martelaeren / in wiens by-
 standighepdt ick mijn ghesondthepdt deur het uyt-
 spreken vande belofte hadde gherecommandeert.
 Daer is in mijn lichaem gebleuen eenen tijdt langh
 wel groote swackighepdt van dese sieckte van vier
 maenden / maer sulcke als ghemeynelijck plagh te
 bliuen inde siecken die becomen / naer dat de cracht
 vande

vande sieckte verdreuen is. Waer-om ick inde ghesondtheydt my ghegunt (die ick tot desen mynen ouderdom toe wel te passe zijnde ben ghenietende) hebbe bekent ende bekenne noch de Goddelijcke wel-daedt my deur de middelinghe der hepligher Martelaeren/ghelijck wel te gheloouen is/verleent. Want daer-om laet ick my deur-staen dat mijn gebeden en andere deur my ghestoort niet eer verhoort en zijn/ deur dat wy onse toe-blucht namen tot het onder-standt der Martelaeren/ om dat Godt dese nieuwe borghers sijns Coningh-rijcks / onder de andere ghetuyghenissen hunner heplighheydt / hen oock op deser manieren heeft willen vereeren.

CAPITTEL XIX.

Dat de Godt-vruchtighe menschen som-tijds aen-roepende den eenen Heylighen meer verhoort worden, als den anderen.

Oock en derft niemanden vrendt oft wonder duncken/ al ist saecke dat de gheloouighe menschen deur hunne oft hunner vrienden noodelijckheden Gode ghebeden en beloften offerende / somtijds meer deur het aen-roepē van den eenen Heylighen als vanden anderē / oft meer in d'cen plaetse als in d' andere worden verhoort van Gode: de welke/ gelijck S. Augustijn schrijft/ deur sijn wonderlijcke ende onsprekelijcke maght ende goedtheydt / ons vertoont de verdienstē van sijn Martelaers/ daer hy wilt/ als hy wilt/ en soo hy wilt: want hy wel wetet dat ons dit profijtelyck is tot stichtinge van het gelooue Christi/ deur wiens belijdinge sy-liedē gepalsiet zijn. Waer-om oock de selue Doctoor op een plaetse verhaelt van eenē Paulus genoēt/ de welke met sijn suster deur het bloecken van hun moeder

Lib. de
cura pro
mort.
c. 16.

bedan-